

Azathioprine

Imuran®, Azafalk®

Het doel van deze folder is u praktische informatie te geven over het nieuwe medicijn dat u gaat gebruiken: azathioprine.

Hoe werkt azathioprine?

Bij patiënten met een reumatische auto-immuunziekte is er een fout in het afweersysteem ontstaan waardoor er sprake is van een afweerreactie tegen het eigen lichaam. Dit kan in verschillende plaatsen van het lichaam gebeuren. Bij reumatische ziekten zijn dit vaak de gewrichten maar ook de longen of de huid kan betrokken zijn. Azathioprine is een medicijn dat deze afweerreactie onderdrukt door remming van de activatie van bepaalde witte bloedcellen waardoor de productie van ontstekingsfactoren wordt geremd. Dit leidt tot een afname van pijn, zwelling en stijfheid van de gewrichten waardoor op de langere termijn de kans op gewrichtsschade afneemt. De werking van azathioprine treedt op na 6 tot 12 weken. Soms duurt het echter langer en bij sommige mensen werkt het medicijn helaas niet of onvoldoende.

Voor welke aandoeningen wordt het gebruikt?

Azathioprine wordt gebruikt bij de behandeling van verschillende auto-immuunziekten. Het wordt onder andere gebruikt bij patiënten met systemische lupus erythematoses (SLE) en reumatoïde artritis. Behalve bij reumatische aandoeningen wordt azathioprine ook toegepast bij orgaantransplantaties en kwaadaardige tumoren.

Hoe moet ik het gebruiken?

Azathioprine wordt doorgaans toegediend in tabletten van 25 mg of 50 mg. Het wordt in één of meerdere doseringen per dag ingenomen. Uw behandelaar spreekt met u af hoeveel tabletten u moet gaan gebruiken. De voorgeschreven hoeveelheid wordt gebaseerd op uw lichaamsgewicht (2 – 2.5 milligram per kilo lichaamsgewicht). De voorgeschreven hoeveelheid azathioprine tabletten slikt u in hun geheel door bijvoorbeeld tijdens de maaltijd of met water. U mag de tabletten niet stukbijten.

Als uw ziekte rustig is, kan in overleg met uw behandelaar worden besloten om de dosering te verlagen en de azathioprine eventueel zelfs te stoppen.

Hoe moet ik het bewaren?

De azathioprine tabletten bewaart u in de originele verpakking bij een temperatuur lager dan 30°C.

Wat zijn mogelijke bijwerkingen?

In de bijsluiter van het medicijn vindt u een uitgebreid overzicht van alle bijwerkingen die kunnen voorkomen. Hieronder vindt u belangrijke bijwerkingen om van op de hoogte te zijn:

- verminderde eetlust, misselijkheid, braken en diarree (dit is vaak minder door inname na de maaltijd)
- bijwerkingen die u zelf niet merkt maar die uw behandelaar met bloedonderzoek controleert zijn leverfunctieafwijkingen en verlaagde bloedcellen
- een licht verhoogde kans op bepaalde vormen van huidkanker die in het algemeen goed te behandelen zijn
- omdat azathioprine de afweer onderdrukt bestaat er een verhoogde kans op het ontstaan van infecties. Wanneer u een gewone verkoudheid heeft zonder koorts, dan kunt u azathioprine gewoon door blijven gebruiken. Als u klachten of symptomen heeft die kunnen passen bij een ernstige infectie, zoals koorts of algemeen ziek neem dan altijd contact op met uw reumatoloog, reumaverpleegkundige of huisarts
- allergieën en overgevoelighedsreacties kunnen voorkomen. Bij nieuwe huidafwijkingen, koorts of benauwdheidsklachten adviseren we u zo spoedig mogelijk contact op te nemen met uw huisarts en/of behandelaar

Zijn er controles noodzakelijk tijdens het gebruik?

Na het starten van azathioprine zal uw behandelaar met u laboratoriumcontroles (bloedprikken) afspreken. Dit zal in het begin regelmatig nodig zijn om in de gaten te houden hoe uw lichaam op het medicijn reageert. Bij verandering van de dosering zult u mogelijk extra gecontroleerd worden.

Kan het gebruikt worden met andere medicijnen?

Azathioprine wordt bij reumatische ziekten vaak gecombineerd met andere medicijnen zoals prednison.

Indien u naast azathioprine urinezuurverlagende middelen voor jicht gebruikt (bijvoorbeeld allopurinol) dient u uw arts hiervan op de hoogte te stellen. De dosis azathioprine moet dan aangepast worden. Overleg met uw behandelaar bij verandering van uw medicatiegebruik.

Wat moet ik nog meer weten?

Alcohol

In combinatie met azathioprine wordt het risico op leverfunctiestoornissen verhoogd. Gebruik van alcohol tijdens de behandeling met azathioprine wordt afgeraden.

Autorijden

Azathioprine zelf veroorzaakt geen sufheid of slaperigheid. Er is geen bezwaar tegen autorijden tijdens het gebruik van azathioprine.

Operaties en andere (tandheelkundige) ingrepen

Er bestaat bij het gebruik van azathioprine mogelijk een verhoogd risico op infecties na een operatie. Overleg met uw behandelaar of het nodig is azathioprine tijdelijk te onderbreken. Wij adviseren om uw (tand)arts op de hoogte te brengen van het feit dat u azathioprine gebruikt zodat deze zo nodig maatregelen kan nemen.

Reizen

Bij reizen naar het buitenland is het raadzaam een actueel overzicht van uw medicijnen mee te nemen, het medicatie paspoort. Dit is verkrijgbaar bij uw apotheek of eventueel bij uw behandelaar.

Vaccinaties

Gezien het feit dat u een reumatische ziekte heeft en reuma medicijnen gebruikt, adviseren wij u om u jaarlijks tegen de griep (influenza) te laten vaccineren door uw huisarts.

Heeft u een vaccinatie nodig, overleg dan altijd van tevoren met uw reumatoloog, apotheek of huisarts.

Heeft u plannen om in de toekomst een verre reis te maken, dan raden wij u aan dit met uw behandelaar te bespreken vóór het starten van azathioprine.

Dit vanwege een mindere effectiviteit van bepaalde vaccinaties tijdens het gebruik van azathioprine.

Wij raden de vaccinatie met een verzwakt levend vaccin af (bof-mazelen-rode hond (BMR), gele koorts, oraal poliovaccin of BCG) tijdens het gebruik van azathioprine.

Vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding

Van dit medicijn is niet bekend of het de vruchtbaarheid beïnvloedt.

Indien u en uw partner plannen hebben om in de nabije toekomst zwanger te worden of onverwacht zwanger bent adviseren wij u dit kenbaar maken aan uw behandelaar. Alleen op strikte indicatie en na zorgvuldige afweging kan azathioprine worden gebruikt tijdens de zwangerschap.

Overleg ook met uw behandelaar of u tijdens het gebruik van azathioprine veilig borstvoeding kunt geven.

Zonlicht

Beperk tijdens het gebruik van azathioprine de blootstelling aan zonlicht en Uv-straling door het dragen van beschermende kleding en/of het gebruik van zonnebrandcrèmes met een hoge beschermingsfactor (factor 30 of hoger). Wij raden u af om onder de zonnebank te gaan.

Vragen

Wanneer u na het lezen van deze informatie nog vragen heeft, zal uw behandelend reumatoloog deze graag beantwoorden.

Polikliniek reumatologie:

dr. E.A.J. Dutmer

dr. M.J. Rood

dr. J.N. Stolk

Telefoonnummer (0318) 43 43 43 / 43 53 00